

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 22 Września r. s. 1850 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 15 września.

Dokończenie prawideł dla Kommissyi Centralney, w celu zatamowania Cholery-morbus, zaczętych w poprzedzającym Nrze 113.

5) Do Rady tej i Fakultetu, oprócz tych urzędników medycznych, którzy znajdują się teraz w miejscach, objętych cholera, albo posłani tam z rozporządzenia Ministerium spraw wewnętrznych, niezwłocznie wyznaczyć, podług osobistego mianowania przez Ministra spraw wewnętrznych, i przez Jenerał Sztabs-Doktorów Wojskowej i Cywilney części, podług znajomego im doświadczenia z Professorów i Adjunktów oddziałów medycznych uniwersytetów: Moskiewskiego, Kazańskiego i Charkowskiego 6; z Doktorów Korpusowych i Dywizyjnych, lub z doświadczeńszych Sztabs-lekarzów 10; z Professorów i Adjunktów Akademii medyko-chirurgicznych; z Członków Upraw Lekarskich i z medyków wolną zajmujących się praktyką, 14stu.

6) Ku pomocy im przydać potrzebną liczbę Ordinatorów, Chirurgów, Aptekarzy i Felczerów z pod wiedzy Wojskowej i Cywilney, za zniesieniem się moim o tém ze Sprawującym obowiązek Naczelnika Głównego Sztabu WASZEY CESARSKIEY MOŚCI.

7) Od Ministerium spraw wewnętrznych, prócz wysłanych już, niezwłocznie posłać w dostateczney ilości tych medykamentów, które, podług uczynionych dotąd doświadczeń, szczególniey nieodbitnie są potrzebnymi do uleczenia Cholery, oraz instrumentów felczerskich, któreto przynależności i potém dostarczać, na zapotrzebowanie Naczelnika Kommissyi.

8) Ustanowiona Rada Medyczna ma rozpatrywać wchodzące do Naczelnika Kommissyi papiery, o działaniach Cholery i o środkach do iey przecięcia, oraz przedstawiać swe wnioski, komenderować Medyków, i rozsyłać nieodbitnie potrzebne istoty lekarskie, oraz zapasy do tych miejsc, gdzie podług uwagi będzie się znajdowała potrzeba sposobów lekarskich albo środków ostrożności. Równym sposobem, z nāznaczenia Naczelnie zarządzającego, sprawdzać wypełnienie przepisanych postanowień; a w miejscach pobytu Kommissyi, Członkowie Rady Medycznej sami mają zajmować się działaniami praktycznymi, nie sprwadzając więcey Medyków.

9) Nadto, za obowiązek tak Rady, iako i całej Kommissyi postanowić, prócz leczenia złożonych chorobą, wysledzić iak naytroskliwiey przyczyny zarodu Cholery, iey charakteru i naysprawniejsze środki do iey zapobieżenia i leczenia.

10) Ponieważ przy mnóstwie chorych potrzeba mieć wygodne pomieszczenie i dostateczną postugę; przeto Naczelnikom Kommissyi zostawić moc żądania na to wyznaczenia domów obywatelskich; a ze straży wewnętrzney rang niższych do postugi; w zdarzeniu zaś niedostatku, używać do tego, z dostarczenia Policyy miejskich i ziemskich, potrzebną liczbę ludzi płci oboiey z mieszczan, kolonistów, włościan skarbowych, udziałowych i obywatelskich, z płacą dla każdego po 50 kop. na dobę.

11) Kommissyi śpiesznie udać się nasamprzód do Saratowa. Skąd po rozporządzeniu iey Naczelnika; wysłać Medyków, z felczerami i medykamentami do wszystkich tych miejsc, gdzie będzie po-

treba, i po iego obeyrzeniu miejsc objętych cholera, obierać pobyt Kommissyi tam, gdzie będzie wypadał punkt centralay, dla skuteczniejszego działania do zatamowania zarazy, we wszystkich iey kierunkach.

12) Ku pomocy Naczelnikowi Kommissyi, wyznaczyć dwóch urzędników z Ministerium spraw wewnętrznych, i nadto, zostawić mu wybrać, podług własney uwagi, potrzebną ich liczbę ze służących, lub z niebędących w służbie. Zresztą dla użycia do nadzoru nad opatrzaniem chorych i nad środkami ostrożności, miejscowe Zwierzchnictwa Cywilne, na iego zapotrzebowanie, obowiązane są wysłać tak urzędników ziemskich i miejskich Policyy, iako i ze szlachty, żyjących w odstawce.

13) Na opędzenie istotnych wydatków, przy wypełnieniu tego poruczenia, assygnować do wypłacenia z Głównego Podskarbstwa do rozrządzenia Naczelnika Kommissyi 50 t. rubli, z użycia których obowiązany on będzie podać Ministerium Skarbu rachunek, dla przyjęcia wydatków na rachunek skarbu.

14) Za obowiązek mu położyć, o wszystkich czynnościach swoich i o stanie zdrowia w miejscach, pieczy iego powierzonych, co tydzień moie uwiadamić, dla doniesienia o tém WASZEY CESARSKIEY MOŚCI. Również za każdym razem uwiadamić, o przemianach miejsca pobytu Kommissyi. Lecz, ieśliiby napotkane były okoliczności szczególniejszey ważności, wymagające albo Naywyższego rozwiązania, albo szybkiego przysyłania medykamentów i wyznaczenia urzędników medycznych, o tém przysyłać do mnie iego papiery przez umyślnie sztafety.

15) Przy wysłaniu go do tego przeznaczenia, od Ministerium spraw wewnętrznych, dać mu szczegółową wiadomość o wszystkich otrzymanych o Cholery doniesieniach, równie, iak i rozporządzeniach Ministerium i postanowieniach Komitetu Ministrów, które otrzymały Naywyższe potwierdzenie, dla wzięcia pierwszych do porównania w miejscach zarazy, a ostatnich ku przewoźnictwu.

16) Przy wysłaniu medycznych Urzędników; opatrzeć ich w potrzeby utrzymania się podług ogólnego położenia sumą i pieniędzmi prohonnymi do Saratowa, i we wszystkich miejscach dawać im skarbowe kwatery. Prawidło to rozciągnąć i do Medyków wolną zajmujących się praktyką, którzy będą wyznaczeni do tej Kommissyi, przeznaczony im od dnia komenderówki, do iey ukończenia, taką płacę, iaką każdy z nich pobierał, z miejsca ostatniey służby, a tych z nich, którzy w służbie nigdy nie byli, porównać w ilości nāznaczenia ze Sztabs-lekarzami. Przy czém wrzicić wszystkim wolnie praktykującym, że obowiązek tej komenderówki powinni oni dopełnić bez naysmniejszych odmowień, pod obawą naysurowszey odpowiedzi za wszelkie uchylanie się. Około niezwłoczne wysłania do Saratowa wszystkich przeznaczonych do pomienionej Kommissyi Medyków, miejscowa Zwierzchność obowiązana mieć nayszuynniejszą pilność, i o czasie wyjazdu każdego z nich mnie uwiadamić.

Takowy mój projekt mam szczęście podać do Naywyższey uwagi WASZEY CESARSKIEY MOŚCI. Podpisał: *Jenerał-Adjutant Hrabia Zakrewski.*

28 sierpnia 1850 roku.

— Sekretarz Stanu, *Murawjew*, na rozkaz N a y w y ż s z y J E G O C E S A R S K I E Y M O Ś C I, wniósł na K o m i t e t M i n i s t r ó w n a y p o d d a n i ą z a p i s k ę p r z e ł o ż e n i a M i n i s t r a s p r a w w e w n ę t r z n y c h p o d 28 s i e r p n i a, o p r o j e k t o w a n y c h p r z e z e Ń s r z o d k a c h d o p r z e c i ę c i a C h o l e r y.

Na t e y z a p i s k e C E S A R Z J E G O M O Ś C 28 s i e r p n i a r z e c y ł w ł a s n ą r ę k ą n a p i s a ć: „R o z k a z a ć K o m i t e t o w i M i n i s t r ó w, n a d z w y c z a y n i e z e b r a ć s i ę i u t r o, w z u p e ł n e j l i c z b i e z n a y d u ą c y c h s i ę C z ł o n k ó w i r o z p a t r z y ć: a z a l i n i e b ę d z i e c z e g o p r z y d a ć d o p o d a n i a M i n i s t r a s p r a w w e w n ę t r z n y c h, k t ó r e J a p o t w i e r d z a m, i n i e z w ł ó c z n i e M i d o n i e ś ć i u t r o ż w i e c z o r e m.”

K o m i t e t, r o z p a t r z y w s z y k u w y p e ł n i e n i u N a y w y ż s z e j w o l i w s p o m n i a n e p o d a n i a M i n i s t r a s p r a w w e w n ę t r z n y c h, p o s t a n o w i ł n a y p o d d a n i e j d o n i e ś ć J E G O C E S A R S K I E Y M O Ś C I, ż e K o m i t e t z n a y d u j e z e s w o j e j s t r o n y p o ż y t e c z n ę m d o p e ł n i ć t e p r a w i d ł a n a s t ę p u j ą c e m i r o z p o r z ą d z e n i a m i: 1) P r o j e k t o w a n ą K o m i s s y ą C e n t r a l n ą z ł o ż y ć, p o d p r e z y d e n c y ą S e n a t o r a l u b J e n e r a ł a w o y s k o w e g o, k t ó r e g o p o d o b ą s i ę J E G O C E S A R S K I E Y M O Ś C I m i a n o w a ć, z e c z t e r e c h c z ł o n k ó w, d w ó c h w o y s k o w y c h i d w ó c h c y w i l n y c h z a N a y w y ż s z ę m p o t w i e r d z e n i e m, p o p r z e d s t a w i e n i u o p i e r w s z y c h p r z e z Z a r z ą d z ą c i e g o G ł ó w n y m S z t a b e m J E G O C E S A R S K I E Y M O Ś C I; o o s t a t n i c h z a ś p r z e z M i n i s t r a s p r a w w e w n ę t r z n y c h. 2) K o m i s s y a t a d z i a ł a ć m a o s t a t e c z n i e, b e z p r e s t r z e g a n i a f o r m k o l l e g i a l n y c h. 3) P r a z r ó w n o ś c i g ł o s o w m i ę d z y C z ł o n k a m i K o m i s s y i, w y p e ł n i e n i e c z y n i ć z a p i n i ą p r e z y d e n t a; l e c z o k a ż d ę m t a k i ę m z a r z e n i u n i e z w ł ó c z n i e d o n o ś i ć, p r z e z M i n i s t r a s p r a w w e w n ę t r z n y c h, d o N a y w y ż s z e j u w a g i. 4) W z d a r z e n i u c h o r o b y P r e z y d e n t a, s t a r s z y r a o g ą C z ł o n e k K o m i s s y i, w e c h ó d z i w e w s z y s t k i e i e g o p r a w a. 5) D l a d a n i a K o m i s s y i t e j s p o s o b o w s k u t e c z n e g o d z i a ł a n i a, w y p ł a ć d o r o z r ą d z e n i a i e y P r e z y d e n t a 50 t. r u b l i z p o d s k a r b s t w a P a Ń s t w a, i n a d t o p o l e ć i ć M i n i s t r o w i S k a r b u, o t w o r z y ć m u p o ż y c z k ę i e s z c z e n a 50 t. r. d l a o t r z y m a n i a i c h n a m i e j s c u z p o d s k a r b s t w y g u b e r n i a l n y c h, w z d a r z e n i u p o t r z e b y. 6) W y z n a c z o n y c h o d M i n i s t e r y u m O ś w i e c e n i a N a r o d o w e g o s z e ś c i u u r z ę d n i k ó w m e d y c z n y c h, p o l e ć i ć M i n i s t r o w i N a r o d o w e g o O ś w i e c e n i a k o m e n d e r o w a ć z t y c h u n i w e r s y t e t o w, z k t ó r y c h o n u z n a n a y d o g o d n i e j. P o d ł u g t e g o p r o t o k o ł u n a s t ą p i ł d n i a 29 s i e r p n i a w ł a s n o r ę c z n y J E G O C E S A R S K I E Y M O Ś C I r o z k a z: „P r e z y d e n t e m K o m i s s y i n a z n a c z a m R z e c z y w i s t e g o R a d c ę T a j n e g o E n g e ł a; n a d a l s z e z g a d z a m s i ę. R o d p i s a ł: K i e r u j ą c y s p r a w a m i K o m i t e t u G i ę z e ł i ń s k i.

— U k a z y R z ą d z ą c e g o S e n a t u:

1) D n i a 25 s i e r p n i a z 190 o d d z i a ł u 690 D e p a r t a m e n t u, o n o c i e, z N a y w y ż s z e g o r o z k a z u u c z y n i o n e j p e n z e Ń s k i e m u g u b e r n a t o r o w i c y w i l n e m u, *L u b i a n o w s k i e m u*, w s p r a w i e o w ł o ś c i a n i e n i e K o m ł e w i e i o d a l s z.

2) D n i a 28 s i e r p n i a z 790 D e p a r t a m e n t u, o w y m ó w c e, n a r o z k a z n a y w y ż s z y u c z y n i o n e j, *k u r s k i e m u r z ą d o w i g u b e r n i a l n e m u*, z a z w ł o k ę w u z y s k a n i u n a l ę ż n y c h o d p o r u c z n i k a *A l i s o w a r o t m i s t r z o w i H e r s e w a n o w i p i e n i ę d z y*.

3) D n i a 2 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u o w e y ś c i u P. M i n i s t r a s p r a w w e w n ę t r z n y c h, z a p o w r ó t e m z *W i e ł k i e g o X i ę z t w a F i n l a n d z k i e g o*, d o z a r z ą d z a n i a p o w i e r z o n e g o i e m u m i n i s t e r y u m.

4) D n i a 4 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u, o w y d a n y m n a l a t d z i e ś c i ę r a d c y d w o r u *P o ł t o w a c k i e m u p r z y w i l e i u n a w y n a l e z i o n ą p r z e z e Ń m a c h i n ę d o m i ę s z a n i a c h l e b a*.

5) D n i a 4 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u, i ż: C e s a r z J e g o m o ś ć, d l a w i ę k s z e g o u ł a t w i e n i a w w y k o n y w a n i u 950 n a b o r u r e k r u c k i e g o, N a y w y ż s z e j r o z k a z a ć r a c y ł: o t w o r z y ć w m i a s t a c h g u b e r n i a l n y c h p r z y m o w a n i e r e k r u t a t e g o n a b o r u p r z e d n a d e y ś c i e m t e r m i n u w y z n a c z o n e g o d o i e g o r o z p o c z ę c i a, z t ę m, i ż b y o d d a j ą c y, k t ó r z y z e c h ą s t a w i ć r e k r u t ó w p r z e d w s p o m i a n o n y m t e r m i n e m, w n o s i l i, o p r ó c z n a l ę ż n e j p o d ł u g u s t a n o w i e n i a z a u m u n d u r o w a n i e i p r o w i a n t s u m m y, z a k a ż d e g o i e s z c z e r e k r u t a u s t a n o w i o n e p o d ł u g t a b e ł.

l i 4 l u t e g o 1821 r o k u n a l e p s z ą ż y w n o ś ć p i e n i ą d z i e, i l e i c h w y p a d n i e, o d c z a s u z d a n i a d o 190 l i s t o p a d a, i ż e b y o i r e k r u c i m i e l i o d z i e ż i o b ó w i e, m o g ą c e i c h o c h r o n i ć o d w y c i ę n i e n i a d o o t r z y m a n i a u s t a n o w i o n e g o d l a n i c h u m u n d u r o w a n i a.

6) D n i a 9 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u o d z i e ś c i o l e t n i m p r z y w i l e i u, w y d a n y m *A l e x a n d r o w i S z y b e ł o w i, s y n o w i r a d c y s t a n u, n a w y n a l e z i o n e p r z e z e Ń s m a r o w i ę t o d o k ó ł p o i a z d o w y c h i m a c h i n*.

7) D n i a 9 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u, o u z n a w a n i u g o d n y m i z n a k u d y s t y n k c y n i e s k a z i t e l n e j s t u ż b y, z a r ó w n o z u r z ę d n i k a m i k l a s s n e m i c y w i l n e m i, n a u c z y c i e l i ś p i e w u i ś p i e w a k ó w n a d w o r n y c h k a p e l i w o k a l n e j.

8) D n i a 10 w r z e ś n i a z 190 o d d z i a ł u 590 D e p a r t a m e n t u, o n i e n a z n a c z a n i u d o ż a d n e j s t u ż b y b y ł e g o p o s z o c h o Ń s k i e g o s p r a w n i k a z i e m s k i e g o, p o r u c z n i k a *P a w ł a T i s z i n i a*.

9) D n i a 10 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u, o u s t a n o w i e n i u w k r a i u n o w o r o s s y y s k i m r o t a r e s z t a n t s k i c h w i e d z y c y w i l n e j.

10) D n i a 10 w r z e ś n i a z 190 D e p a r t a m e n t u, o z a b r o n i e n i u d u c h o w i e Ń s t w u w y z n a n i a r z y m s k o k a t o l i c k i e g o n a w r a ć a ć l u d z i w y z n a n i a p r a w o w i e r n e g o d o s w o j e j w i a r y. (G. S.)

K R Ó L E W S T W O P O L S K I E.

Warszawa dnia 27 września.

W d n i u o n e g d a y s z y m o d b y ł o s i ę p u b l i c z n e p o s i e d z e n i e B a n k u p o l s k i e g o. T a k l i c z n i e z g r o m a d z i ł a s i ę p u b l i c z n o ś ć, i ż o b s z e r n a s a l a n i e m o g ł a o b j ą ć w s z y s t k i c h c i e k a w y c h. J e s t t o n i e z a p r z e c z o n y d o w o d, i a k ś w i a t l i m i e s z k a Ń c y s t o l i c y P o l s k i w i e ł k ą p r z y k ł a d a j ą w ą g ę d o d z i a ł a Ń i n s t y t u c y i, k t ó r a t y l e i u ż k o r z y ś c i k r a i o w i p r z y n i o ś l a i w i ę k s z e i e s z c z e r o k u i e p o ż y t k i. J O. X i ą ż ę M i n i s t e r S k a r b u w t r e ś c i w y c h w y r a z a c h z a g a i ł p o s i e d z e n i e; p o c z ę m J W. S e n a t o r K a s z t e l a n *B n i ń s k i*, c z ł o n e k k o m i s s y i u m o r z a n i a, w z a b r a n y m g ł o s i e o d d a ł w i n ą s p r a w i d l i w o ś ć g o r l i w y m i c z y s t y m u s i ł o w a n i o m c z ł o n k ó w B a n k u p o l s k i e g o, s k ł a d a j ą c J O. X i ę c i u M i n i s t r o w i S k a r b u k o p i ą r a p p o r t u K o m i s s y i d o N. P A N A, o r a z r e s k r y p t e M i n i s t r a S e k r e t a r z a S t a n u w i m i e n i u K r ó l a t e j z e k o m i s s y i u d z i e l o n y. N a s t ę p n i e p r z e m ó w i ł J W: L u d w i k H r. *J e ł s k i*, P r e z e s B a n k u, w y m ó w n i e i z w i ę z ł e, w y s t a w n i ą c w o g ó l n y m r y s i e c z y n n o ś c i B a n k u z a r o k 1829, k t ó r e w z d n i u s p r a w y o b e z e r n i e j r o z w i ą n i ę t e z o s t a ł y. Z k o l e j o d c z y t a n e b y ł o z d a n i e s p r a w y B a n k u p o l s k i e g o p r z e z J W W. V i c e - p r e z e s a *L u b o w i d z k i e g o* i D y r e k t o r a H r. *L u b i ę Ń s k i e g o*.

— I n s t y t u t m o r a l n i e z a n i e d b a n y c h d z i e c i o t r z y m a ł d a r z n a k o m i t y. J W. H r. *A l e x a n d e r B n i ń s k i*, S e n a t o r K a s z t e l a n, p o s t a n o w i ł p r z e z c a ł e s w o j e ż y c i e, c o r o c z n i e s k ł a d a ć z ł. p o ł. 200, c o n a w e t i e g o s u k c e s o r o w i e m a i ą u z u p e ł n i a ć.

— P r z y u l i c y K r o c h m a l n e j d n i a 20 b. m. u m a r t a *T e k l a P i a s e c k a*, p r z e ż y w s z y l a t 102. W k o Ń c u ż y c i a s w o j e g o u t r z y m y w a ł a s i ę z i ę d m u ż n y.

— J P a n n a *G ł a d k o w s k a* w k r ó t c e p r e d s t a w i g ł ó w n ą r o ł ę w o p e r z e S r o k a z ł o d z i e j.

— W *M a r y m o n c i e* w n a d e r p r z y i e m n ę m m i e j s c u, J P. *G r o s s* w y s t a w i ł p i ę k n e m i e s z k a n i e, d o d a j ą c e o z d o b y t e j o k o l i c y. T a m ż e t e r a z z n a y d u j e s i ę i e g o f a b r y k a r ę k a w i e z e k, d o s t a r c z a j ą c a t e g o w y r o b u n i e t y l k o k r a i o w i, l e c z i o b c y m k r a i o m. T a k ż e b l i s k o *M a r y m o n t u* m a b y ć u r z ą d z o n e m i e j s c e n a z a b a w ę, z w a n ą *G ó r y R o s s y y s k i e*; w z i m i e p r ó c z p r e i s z ę d Ń k i i z a b a w y, g o ś c i e w s a l o n a c h z n a y d ą k a w i a r n i e, r e s t a u r a c y e i t. p.

— W t y c h d n i a c h p r z y b y ł d o *W a r s z a w y* z *K r a k o w a* P. L u d w i k *Z e u s z n e r*, D o k t o r F i l o z o f i i i P r o f e s s o r U n i w e r s y t e t u J a g i e ł ł o Ń s k i e g o. Z w i ę d z i ł o n t e g o l a t a p o w t ó r n i e g ó r y K a r p a c k i e, a m i a n o w i c i e *B i e s k i d y*, g d z i e z m i e r z y ł *B a b i ą g ó r ę*; w o k o l i c a c h *C i e s z y n a* o d k r y ł s k ą t ę w u l k a n o c z n e; r o z p o z n a ł n a t u r ę g ó r n a d *W a g ą*, a ż d o *T r e n c z y n a*; w k o Ń c u p o w r a c a j ą c z *W ę g i e r* z w i e d z i ł *T a t r y* i *F a t r y*. (G. W.)

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 9 września.

Pochod wojska ku granicy włoskiej jest teraz głównym przedmiotem wszystkich rozmów w tutejszej stolicy. Zdaje się atoli, iż dawniejsze doniesienia o liczbie tego wojska były przesadzane; dziś bowiem zapewniam, iż to wojsko składa się tylko z 5ch pułków po 3,000 ludzi. Ma ono wzmacnić załogi w Lombardyi. (G.W.)

W Ę G R Y.

Z Presburga 14 września.

(z Gazety Warszawskiej).

Cesarz Jmć z dostojną małżonką swoją oraz Arcy-Xięciem *Ferdynandem*, Następcą tronu, przybył onegdaj po południu do naszego miasta. Trwająca od dni kilku ślota nie dozwoliła uroczystego przyjęcia, na które miasto nasze było przygotowane. Cesarstwo Ichmość wysiedli w pałacu Prymasowskim, w którego przysiółku od Stanów hucznie okrzykami przyjęci zostali.

W dniu wczorajszym seym Królestwa uroczystie otworzonym został. Jego członków zebrała się tą razą większa nad zwyczaj liczba; i gdy Monarcha otoczony Baronami Państwa, Magnatami i Deputowanymi udał się na *Veni Creator*, kaplica nie mogła objąć licznie zgromadzonych Stanów, które aż poza nią zaledwie się w sali paradynej pomieściły. Gdy po nabożeństwie Cesarz, otoczony Dygnitarzami Państwa i świętym Dworem, wszedł do sali, rozległ się głośniejszy okrzyk: *Niech żyje Król!* Monarcha zasiadł na tronie i nakrył głowę. Cesarzowa Jmć z Arcy-Xięciem Następcą tronu i z innymi członkami rodziny, zajmowała w sali trybunę i została przywstąpię swoimi radośnemi powitana okrzykami. Kanclerz Królestwa, Hr. *Rewicki*, przełożył zgromadzonym w silnej mowie, mianey po Węgiersku, zamiary tego seymu, a gdy w iey ciągu wspomniat, ile Cesarz Jmć pragnie zapewnić konstytucyą przeciwko burzom czasu i przykrym wypadkom, przerwały mu mowę iednogłośnie okrzyki, które ieszcze po iey ukończeniu znowu się radośnie rozlegały.

Gdy te odgłosy ucihły, Cesarz i Król Jmć miał do reprezentantów narodu następującą mowę w języku Łacińskim:

„Od początku panowania moiego, przy każdej nadarzoney, lub przezemnie samego szukanej sposobności, okazywałem zawsze troskliwość moją o sławę i pomyślność ludów powierzonych mi od Boga. Ta sama pobudka powodowała mną, gdy postanowiłem podług zwyczaju przodków moich, dać ukoronować najukochańszego pierworodnego syna mego, za czasow życia i w obecności mojej.

„Zyczyłem sobie, aby ten święty węzeł, który ściśle łączy następcę tronu z Królestwem, stał się nową rękojmią moiego oycowskiego przywiązania, tak względem Syna, jak względem drogiego mi narodu; i sprawia mi to największą pociechę, iż iestem twórcą i świadkiem słuszney radości, jaką uroczystość, mająca się odbyć podług starożytnego prawa i zwyczaju, napelnia pierśi szlchetnych Węgrów; tém bardziej, im goręcej pragnę, aby usiłowania śmiertelnego wprowadzić życia moiego, przyniosły dla was owoc nieśmiertelny.

„Ożywiony temi uczuciami, winszuję sobie z serca, iż ten syn mój nie tylko będzie następcą państw moich, ale także prawdziwym dziedzicem poświęconego wam przywiązania.

„Szukając blasku tronu w dobru publicznym, bogactw w szczęściu ludów, mocy rządów w świętści praw, będzie on po moim zgonie stróżem i obrońcą waszych wolności i waszey dawney konstytucyi.

„Zamiar zastąpienia pomyślności waszey przeciwko wszelkim zmianom czasu przez stosowne środki, wymaga, abym się z wami naradzał względem przedmiotów, które się najdzielniey przyłożyć mogą do osiągnięcia tak zbawiennego celu. Z tego to powodu, nie tylko zwołałem seym

w czasie oznaczonym prawem, lecz nadto, dozwalając czasu do rozważania systematycznych działań, już wyznaczyłem dzień przyszłego seymu i postanowiłem, prócz innych przedmiotów, przy wiernem zachowaniu praw, naradzać się z wiernemi Stanami, względem zaciągu do wojska w sposób, jaki te prawa przepisują.

„Żyjęmy wprawdzie w pokoiu, i spodziewam się, iż przez niezmordowaną troskliwość moją ieszcze go długo utrzymam; ponieważ iednak godność państwa, spokojność ludów, równie jak sława i bezpieczeństwo obojga, znajdują podporę w waleczności i zupełney liczbie wywiczonych i doświadczonych wojowników, więc uważam za ieden z najgłówniejszych obowiązków Królewskich, przysposobić w drodze prawney stosowne do tego środki.

„Nie uważam za potrzebne, w okoliczności tey na nowo wzhudzić wielkomyślną chęć i roztropną troskliwość Stanów, pomnąc na ich niezachwianą wierność, szlachetną hojność i dzielną gorliwość, o obronę ukochanej oyczyny i całego państwa, jakie naród, naśladowując wzor walecznych przodków, tak świetnie okazywał w terażniejszym wieku.

„Te i wszystkie inne przychylne uczucia moje, wyraziłem już w odezwie, zwołaującej wasze zgromadzenie, a liczne, drogie dla serca moiego, i niezapomniane nigdy dowody przekonaty mnie, iż pierśi Węgrów napelnia wierność i przychylność dla Króla i Ojca.

„Oddając wam Królewskie moje propozycye otwieram seym z zaspokajającym przecuciem, iż mądrość wasza, kochane Stany, wasze przywiązanie do Króla i oyczyny, wzniesie nowy pomnik dawney wierności Węgierskiej i zupełnie odpowie tak sławie narodu, jako i zaufaniu, które w waszych sercach pokładam.

„Zapewniam wszystkim i każdemu osobna moje przywiązanie i łaskawość.”

— Zaraz po zagaieniu seymu Xiążę *Metternich* wyjechał na powrót do *Wiednia*.

F R A N C Y A.

Paryż dnia 10 września.

(Journal de St. Petersburg).

Birża paryzka. Pięć od sta, 100 fr. 10; trzy od sta, 72 fr. 50; Akcye bankowe, 1775 fr.; pożyczka królewsko-hiszpańska, 48 fr.

Izba parów, posiedzenie dnia 6. Z porządku dziennego, roztrząsano, na ogólnym zgromadzeniu, przełożenie P. *St-Priest*, względem prawa o świętokradztwie, i naznaczono komisją szczególną do iego roztrząsienia. Na mocy postanowienia izby, P. prezydent na członków do tey komisyyi mianuje: PP. Hrabie *Saint-Aulaire*, margrabię *Catellan*, Xięcia *Massa*, Margrabię *Maleville*, Xięcia *Dalberg*, Hrabie *St-Priest* i *Sussy*.

Z porządku dziennego, czytano rapport komisyyi, ustanowionej dla rozpatrzenia projektu, względem obierania deputowanych na miejsce powołanych na urzędę płatne. P. Baron *Portal*, referent, podaje iego przyjęcie. Roztrząsienie tego projektu zostało odłożonym na dzień pioutrzejszy.

Hrabia *Simeon*, zabiera głos celem wyłożenia swoiey propozycyi względem przystosowania sądu przysięgłych do wykroczeń politycznych i wykroczeń druku. Oto projekt przezeń podany:

„Art. 1. Rozpoznanie wszystkich przestępstw druku, lub przez inne sposoby publikacyi, wyrażone w art. 1 prawa z d. 17 maja 1819, przewidziane prawami z 9 czerwca i 18 lipca 1828, tyczące się dzienników i piśm peryodycznych, ma należeć do sądu królewskiego.

„Art. 2. Poszukiwanie tych przestępstw będzie z urzędu, na wezwanie ministeryum publicznego, z modyfikacyami zawartemi w artykułach: 2, 3, 4 i 5 prawa z d. 26 maja 1819. W tém będzie postąpiono stosownie do rozporządzeń wspomnianego prawa.

„Art. 3. Następnie, rozporządzenia art. 13, prawa z d. 25 marca 1822, są zniesione.

„*Art. 4.* Rozpoznanie przestępstw politycznych również należy do sądów królewskich, a będą one poszukiwane z urzędu, na wezwanie ministerjum publicznego.

„*Art. 5.* Są uważane za przestępstwo polityczne, wszystkie przestępstwa wymienione w rozdziale I i II tytułu IIIgo kodexu karnego, oraz przez art. 9 prawa z d. 25 marca 1822.

Przełożenie to zostało wziętém pod rozwagę.

Projekt do prawa względem zapisywania do ksiąg aktów pożyczkowych na towary, o którym rapport był podany na poprzedzającym posiedzeniu, został wzięty do kreskowania.

Z porządku dziennego, czytano rapport komisyy petycyjney. P. referent uwiadamia, że *Kawaler de l'Église* żąda bydź wynagrodzonym z majątku *Xięcia Polignac*, za krzywdę, którą mu ten minister, wówczas poseł w *Londynie*, wyrządził, iak powiada, kazawszy z jego xięgarni zabrać całą edycyą dzieła, które on wydał w tém mieście.

Hrabia de St-Aulaire, referent, wyjaśnia, iż proszący autor dzieła o *Jezuitch*, zawartego w *dziewięćset siedmiudziesiąt tomach*, został niedawno wzięty w kuratelę. Rozśmieli się i przystąpili do porządku dziennego.

Izba parów, posiedzenie dnia 7 września. Z porządku dziennego, roztrząsano na ogólném zgromadzeniu, na którym naznaczono komisyyą dla roztrząsania projektu do prawa, względem wygnańców; izba ustanawia w tym celu Komisyyą, oraz inną dla roztrząsania wniosku *Hrabi Siméon*, względem zastosowania sądu przysięgłych do wykroczeń druku i wykroczeń politycznych. Dalej z porządku dziennego, czytano rapport komisyy, zobowiązany rozpatrzyć przełożenie P. de *St-Priest*, względem zniesienia rzezonego wyżej prawa o świętokradztwie. P. *St-Aulaire*, referent, zawiadamia, że ta komisyya przyyuuie chęci autora tego wniosku, że oraz podaie samo zniesienie pomienionego prawa. Roztrząsanie tey rzeczy zostało odłożone na czwartek następujący. — *Wice-Hrabia Houdetot*, referent komisyy, dla przezyrzenia projektu do prawa względem otworzenia nadzwyczajnego kredytu 5 milionow na roboty publiczne i inne potrzeby naglące, podaie czyste i proste przyjęcie tego projektu. Prawo to zostało przyjętém. — Potym roztrząsano różne zmiany, mające się uczynić w urządzeniu izby, podług przełożeń *PP. Malleville i Barante*; dwa projekta zostały przyjęte z odmianami, podanemi przez komisyyą. *Xiążę Decazes*, referent komisyy dla rozpatrzenia dwóch projektów do prawa względem sposobow opatrywania wakanow w izbie deputowanych, oraz względem ogłoszenia list elekcyjnych na r. 1830, podaie przyjęcie tych dwóch projektów. Izba kazała drukować i rozdać te dwa rapporta.

Izba Deputowanych, posiedzenie dnia 8 września. P. *Thouvenel* głos zabiera celem rozwinięcia swojej propozycyi, względem zniesienia prawa o świętokradztwie, wyjąwszy artykuł z rozdziału 2go, Izba kazała wydrukować i rozdać biórom. Z porządku dziennego, roztrząsano przełożenie P. *Jenerała Demarçay*, względem sposobu rozpatrywania praw finansowych. Izba przyyuuie ten projekt następującego brzmienia: *Art. 1.* Każde z biór izby nazaczy trzech z pomiędzy swoich członków, do rozpatrzenia budżetów, wydatków i dochodów państwa. *Art. 2.* Ta Komisyya, złożona tym sposobem z 27 członków, będzie mogła rozdzielić się na tyle oddziałów, ile uzna potrzebnemi, i każdy będzie mógł nsleżec do rozpatrywania budżetu iednego lub więcey ministeryów. *Art. 3.* Rapporta każdego oddziału zostawszy przyjęte na ogólném zgromadzeniu Komisyy, będą mogły być następnie podawane do izby, która się

naradzi o różnych budżetach w porządku ich urzędowego przedstawienia, byleby odstąpienie tego porządku, nie było przez rząd dozwołoném.

Art. 4. Komisyya budżetowa iedna tylko będzie podawała rapport o dochodach.

Skutkiem czynności policyi, wielka liczba złoczyńców, która się wymknęła z więzień paryzkich, została już przytrzymaną i oddaną w ręce sprawiedliwości. Śledzenia gorliwie się odbywają. Zostały także przedsięwzięte środki celem oddalenia z *Paryża* uwolnionych aresztantów, którzy nie mają żadnego sposobu tu się utrzymywać, i którzy nie są upoważnieni w tém mieście przebywać.

— *Biskup hermopolitański* znayduie się teraz w *Genewie*. P. *Tharin*, dawny guwerner *Xięcia Bordeaux*, iest w *Sion*, w *Valezji*.

— W dolinach pobliskich miasta *Rouen*, gdzie są wielkie zakłady przemysłowe, spokojność została zamieszana. Dnia 6 tego miesiąca, zrana, większa część robotników z *Rouen* nie przyszła na swoje warstata, a tłumy poformowały się na przedmieściach. Inne tłumy robotników powstały od strony *Deville i Darnetal*. Tłum *darnetalski* był liczniejszy i przybrał na się groźniejszy charakter, niżeli inne. Większa część robotników, którzy go składali, była uzbroiona widłami, kłami, i t. p. *Prokurator królewski* udał się do tych mieysc z oddziałem gwardyi narodowej, lecz iego władza nie była przyjętą, był nawet uyrznięt się zaciągnięnym do domu merowstwa, i zmuszonym uwolnić dwie osoby, które kazał aresztować. Na prośbę *Prefekta*, *jenerał-porucznik Teste*, dowódca dywizyi, udał się natychmiast do *Darnetal* z batalionem gwardyi narodowej, kilka żołnierzy na koniach także z gwardyi narodowej, i z oddziałem woysk liniowych i żandarmeryi. Wspólnie ze *Zwierzchnością cywilną*, kilka razy zwałwał tłum do rozeyścia się. Opór robotników zmusił żołnierzy gwardyi narodowej i woysko liniowe uderzyć na nich; wtedy się rozproszyli, a pięciudziesiąt z nich zostało aresztowanych. Wkrótce została przywróconą spokojność w *Rouen* i w okolicach iego. Gwardya narodowa została dobrze wzmocnioną przez żandarmerya i dwie kompanie 58go półku liniowego. Już większa część robotników wzięła się do swoich zwyczajnych robót.

— Z *Tulonu*, pod dniem 5 września piszą: „Kilka okrętów przybyłych z *Algieru*, udzielaia następujących wiadomości:

„Odtąd, iak woyska nasze zostały umieszczone w warowniach, zasłonię od zbytecznego gorąca klimatu, choroby widocznie się zmieyszczaia; lecz także od tey epoki, sam tylko *Algier* i fortyfikacye posiadamy; Arabowie prędko opanowali *Sidi-Ferruch* i *Staoneli*. Byłoby rzeczą nieroztropną oddać się choć na iedną milę do *Algieru*, gdyż już i tak wiele liczą ofiar podobney nieroztropności. Nasze garnizony w *Bonie* i *Oran* musiały opuścić te miasta i wrócić do *Algieru*. Prawdziwatego wypadku przyczyna ieszcze nie iest poznana. Zapewniaia, iż Arabowie uskarżali się na ustanowienie w tych miastach władz tureckich, a nawet z brzynią w rękę, przeciwili się temu stanowi rzeczy; wtedy słabe garnizony były wysłane do *Oran* i *Bony*, lecz powróciły natychmiast, po przywróceniu spokojności. Odtąd Turcy zostaią z Arabami w wojnie, i zachodzi obawa, iżby ostatni, którzy są bardzo liczni, nie pokonali czasem pierwszych. Rozprawa pod *Blidą* podniosła zuchwałość Arabów tak, iż *Bey Tittery*, który się pierwszy poddał armii francuzkiej, wypowiedział nam wojnę; mówia, że ma sto tysięcy woiowników; ale iestto tylko iakaś chępliwość, gdyż wiadomo, że ten mały *Bey* iest ubogi, i nie może mieć naywięcey 4 lub 5 tysięcy ludzi pod swoiemi rozkazami. (*J.d.S.P.*)

Pozwołono drukować. Zpożeczenia *J.W. Litewskiego Wojennego Gubernatora*.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

Wilno dnia 22 Września v. s. 1830 roku.

Podrząd.

1 Ryzki Ekonomiczny Komitet drog Komunikacyi ninieyszém wzywa życzących przyjąć na siebie dostawę różnych robotników do robot V Dyrekcyi Windawskiej wodney komunikacyi, i wziąć za cenę niższą od ofiarowanej, a mianowicie: od dnia 15 października 1830 do 15 kwietnia 1831 roku parobków codziennie do 200 po rub. 1 kop. 3 $\frac{1}{2}$, cieślów do 100 po rub. 1 kop. 56, kowalów do 10 po rublu 1 kop. 65, mularzy w proporcji do 200 po rub. 1 kop. 93, i wypalaczów wapna do 300 po rub. 1 kop. 95 na dzień za każdego; życzący zechcą przybyć z pewnemi i dostatecznemi ewikocyami dla targow następującego października dnia 2, 3 i 4, z ostatecznym w dniu 6 tegoż miesiąca przetargiem odbyć się mających; po tymże przetargu żadne zniżenie ceny na uwagę niebędzie przyjęte, i prośby o tém powrócone zostaną z nadpisem.

Za Sekretarza Masłów.

1 Ryzki Ekonomiczny Komitet drog komunikacyi ninieyszém ogłasza: iż życzący dostawić do robot II Dyrekcyi Widawskiej wodney Komunikacyi 600 pudów smoły, i wziąć za niższą cenę od ofiarowanej po 1 rub. 60 kop. za każdy pud; zechcą przybyć do Komitetu dla ostatecznego przetargu 25 terażniejszego września z należytymi ewikocyami.

Za Sekretarza Masłów.

Przedaż publiczna.

1 Rada Opiekuńcza Moskiewska CESARSKIEGO Doma wychowania ninieyszém ogłasza: iż w niej będą przedawane się z aukcyjnego targu oddane na ewikocyę i przeterminowane nieruchomości majątki:

1) Półkownikowej Barbary Alexiejewy Kuzminowej Karawajowej, gubernii Mińskiej Powiatu Borysowskiego, we wsiach, z domami, Izbiszczu z 81—19, Czystie 58, Wardomiczach 30, Matesowie 81, Juryłowie 35, Ponie 34, Lubienciach 16, Sakowiczach z 102—17, Zabrodzie 37, Niedwiednice 7, Kruhleie 6, w ogóle 340 dusz podług 5tej rewizyi.

i 2) Obywatela Ignacego Michajłowa Bobryka, gubernii Mohilewskiej, Powiatu Klimowickiego we wsi Pożare 24 dusz.

Wszystkie te majątki przedają się z urodzonemi po rewizyi, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem i z przelewem długu Rady, kto zechce, za starém świadectwem na prawidłach, 1828 roku february 11 dnia w gazetach Moskiewskich pod N. 12 publikowanych; targi oznaczają się: pierwszy dnia 17, drugi 24 a trzeci 27 miesiąca nowembra 1830 roku. Zatem życzący kupić, zechcą przybyć do Rady Opiekuńczej na targi oznaczone o godzinie 10 zrana; podpisywać się zaś do licytacji codziennie, wyłączając dni świąteczne. Septembra 2 dnia 1830 roku.

Expedytor Strasznirow.

Pomocnik Expedytora Nowomliński 2.

1 Magistratura Litewsko-Wileńska Pow-

szechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie się przedawać z aukcyjnego targu oddany na ewikocyę i przeterminowany dom murowany zmarłego Rady Stano Ignacego Reszki, położony w mieście Wilnie na przedmieściu Łukiszkach pod N. 856, na który dom targi oznaczają się: pierwszy dnia 4, drugi 6 a trzeci ostateczny 8 następującego miesiąca nowembra. Życzący kupić ten dom mogą przybyć do teyże Magistratury Powszechney Opieki, i widzieć w niej inwentarz z otaxowaniem. Septembra 15 dnia 1830 roku.

Непременный Членъ Пётръ Клейсъ.
Секретарь Иванъ Солиманъ.

1 Magistratura Litewsko-Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyjnego targu oddany na ewikocyę i przeterminowany majątek nieruchomy Żymy, obywatela Graffa Michała Kossakowskiego, położony w Gubernii Wileńskiej powiecie Kowińskim, w którym podług ostatecznej 1816 roku rewizyi, liczy się 38 dusz włościańskich płci męskiej, ze wszelką należącą do nich ziemią, wszelkiem na niej zabudowaniem i samym folwarkiem Żymy, we cztery miesiące od dnia późniejszego wydrukowania ogłoszeń w gazetach Sanktpetersburskich, albo Moskiewskich, do czego osobno oznaczone będą poprzednicze terminy. Septembra 15 dnia 1830 roku.

Непременный Членъ Пётръ Клейсъ.
Секретарь Иванъ Солиманъ.

1 Magistratura Litewsko-Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyjnego targu oddany na ewikocyę i przeterminowany dom murowany żydów Wileńskich Mowszy i żony jego Pesy Josielówny Jochelsonów, położony w mieście Wilnie na przedmieściu Zarzeczcu pod N. 567, w którym jest muru 1,050 arszynów, otaxowany 1,050 rubli; dla czego oznaczają się do targow terminy: pierwszy dnia 20, drugi 23, a trzeci ostateczny 27 następującego miesiąca października. Życzący kupić ten dom, mogą przybyć do teyże Magistratury Powszechney Opieki w dniach powyższych pod czas sesyi, i widzieć w niej przedającego się domu inwentarz z otaxowaniem. Septembra 5 dnia 1830 roku.

Непременный Членъ Пётръ Клейсъ.
Секретарь Иванъ Солиманъ.

1 Od Kiiowskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie przedawać się z publiczney licytacji dom drewniany z zabudowaniem murowanem, oddany na ewikocyę Magistraturze Powszechney Opieki, Rady honorowego Leona Barzakowskiego, za nieopłacenie długu, zaciągniętego przez niego w teyże Magistraturze; a zatem życzący kupić ten dom, zechcą przybyć do wspomnioney Magistratury na terminy: pierwszy dnia 27, drugi 29, a trzeci ostateczny 31 następującego miesiąca października roku bieżącego.

W obowiązku Buchhaltera Rabczewski.

1 Od Kiiowskiej Magistratury Powszechnej Opieki ogłasza się, iż w niej będzie sprzedawać się z publicznego targu dom drewniany JW. Rzeczywistej Radezynie Stanu Nadziei Obolońskiej, za nieopłacenie długu, zaciągniętego przez nią w teyże Magistraturze; a zatem życzący kupić ten dom, zechcą przybyć do wspomnianej Magistratury na terminy: pierwszy dnia 27, drugi 29, a trzeci ostateczny 31 następującego mca oktobra roku bieżącego. W obowiązku Buchhaltera Rabczewski.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie się sprzedawać z publicznej licytacji dom murowany jednopiętrowy z browarem murowanym i ziemią, mieszczanina witebskiego Zimana Eyginsona, oceniony 4.912 rubli, za dług teyże Magistraturze 2000 rub. z wypadającymi procentami; a o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono. Sekretarz Bachałow.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie sprzedawać się z publicznej licytacji ośm kram murowanych ze stancyami pod nimi do mieszkania i ziemią mieszczanina witebskiego Azika Bohoroda, oceniony 1000 rubli za dług teyże Magistraturze 126 rub. 37½ kop. z wypadającymi procentami; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono.

Sekretarz Bachałow.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki, niniejszém ogłasza się: iż w niej będą sprzedawać się z publicznej licytacji domy: murowany dwupiętrowy i drewniany ze sklepem murowanym i ziemią mieszczanina Witebskiego Mowszy Karasina, oceniony 6,850 rubli za nieopłacenie długu teyże Magistraturze 700 rubli z procentami wypadającymi; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono. Sekretarz Bachałow.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie sprzedawać się majątek nieruchomy Miszutki, położony w powiecie Surażskim, Radezynie Stanu Alexandry Suszkowej z włościanami w liczbie 44 dusz płoi męzkiej i 38 żeńskiej, ze wszelkiem folwaroztłem zabudowaniem, majątkiem włościańskim i ziemią, oceniony w stosunku 10cio-letniej intraty 10,070 rubli, za nieopłacenie długu teyże Magistraturze 3,700 rubli z wypadającymi procentami; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono. Sekretarz Bachałow.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się: iż w niej będzie się sprzedawać z publicznej licytacji dom drewniany i pod nim murowane piętro, bez ziemi, należący do mieszczanina witebskiego Zelika Kahana, oceniony 1000 rubli za dług teyże Magistraturze 1450 rub. z wypadającymi procentami; o terminach zaś do licytacji osobno będzie ogłoszono. Sekretarz Bachałow.

P r z e d a ż.

1 W ogrodzie botanicznym CESARSKIE-

GO Uniwersytetu Wileńskiego są do sprzedania za pomierną cenę kilkoletnie pielęgnowane szczepy gruszek i jabłek, które można widzieć tamże w każdym czasie od godziny 8 zrana do 6 po południu.

Sekretarz Rządu Uniwersyt. W. Giecołd.

1 Dwieście baranów Hiszpańskich najoieńszej wełny z owczarni Hercega Anhalt Keteńskiego, nadejdą przy końcu mca septembra terażniejszego roku, do Starostwa Haysyńskiego, leżącego w Guber. Podolskiej, powiecie Haysyńskim. Utrzymujący piękne owce w tych okolicach, mianowicie ci którzyby chcieli gniazdo swych owiec poprawić (albo tak się wyrażając) uszlachetnić: raczą zwrócić uwagę swoją na to, iż zdarza się dobra zręczność nabycia pięknych merynosow (baranów Hiszpańskich) bez wielkiej expensy i trudności sprowadzenia ich zza granicy. Chcący je nabywać mają się udać do rządcy upleniontowanego od Hercega F. Tetzmana do wsi Kiślaka blisko powiatowego miasta Haysyna leżącej.

Rządca Starostwa Haysyńskiego Franz Teetzmann.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI Samowładnącego Całą Rosyją etc. etc. etc.

Ur. Antoniemu Folkmarowi Lekarzowi pozwelo loco peragenda executionis przed Sąd Ziemski Wileński na kadencyą Sto-Michałską i po niej następną, z cytacyi Urch Jacka i Konstantego Krusińskich i Antoniny Folkmarówny ze stopnia matki z Michaliny Wiszniewskiej rodzających się, oraz ich opiekuna Ur. Chryzostoma Wiszniewskiego, tudzież exekutora testamentu Ur. Szymona Malewskiego Radcy Stanu i Kawalera, którzy obzłch pozywają w referencyi do testamentu i oświadczenia zeszłej Michaliny z Wiszniewskich wprzód Krusińskiej a później Folkmarowej, oraz dalszych dowodów u Sądu złożyć się mających, w szczególności o to: iż co obzłch nie dając pieniędzy i sposobami w oświadczeniu wyszczególnionemi zyskał od zeszłej Michaliny z Wiszniewskich wprzód Krusińskiej, a później żony swojej pod r. 1827 9bra 1 dnia datny, a 15 marca 1829 roku w Sądzie Ziemskim Humańskim Gubernii Kiiowskiej aktykowany na rub. sr. 3,000 oblig i za takim obligiem przez Departament Medyczny czynił dopominek w Sądzie Głównym Litko Wileń. 2go Departamentu; lecz ten Departament rzecz do Sądu właściwego odesłał. Celem więc zniwieznienia takowego obligu de nullo dato et accepto nastętego żałcy pozywają obzłch i proszą: o nakazanie warowania activitatem loci standi, przyjęcie dowodów, a za niem skassowania i zniwieznienia obligu nieformalnie przeciwko konst. 1775 r. i Ukazow najwyższych sporządzanego, bez dania pieniędzy wziętego i waluty nie mającego; extradycyi onego nakazania i tego decydowania co czasu sprawy proszonem będzie; oraz sądzienia expensu prawnego kondemnowaniem się zwiększonego. S. Z. M.

Roku 1830 7bra 9 dnia, Wożny niżej wyrażony świadczę iż kopie tego pozwu z tym autentykami zgodne w sprawie WW. Jacka i Konstantego Krusińskich, oraz Antoniny Folkmarówny

ny z dokładem ich opiekuna *W. Chryzostoma Wiszniewskiego* i *exekutora testamentu Szymona Malewskiego Rady Stanu i Kawalera, W. Antoniemu Folkmarowi Lekarzowi iednę, iako niemającemu osiadłości do drzwi Sądowych przybitem, drugą dla zamieszczenia w Kuryerze Litewskim w Redakcyi złożytem, i o terminie stawania w Sądzie Ziem. Wileń. oznaymitem.*

Piotr Poczepowicz Woźny Pttu Wileń.

Roku 1830 7bra 15 dnia, przed aktami Grodz. Pttu Wileń. stawaiąc osobiście *Woźny* w górze wyrażony takową relacyą podanego pozwu urzędowie zeznał.

Przyiątem *Tomasz Stempkowski Regent Grodzki Wileń.*

Wolno drukować w Wilnie 19 września 1830, Michał Oczapowski Cenzor.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Uw i a d o m i e n i e.

2 Niżej podpisany uprzywileiowany Dentysta zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż od następującego s. *Michała* z domu *Korwela*, przynoszę moje mieszkanie do domu *Czerwińskiego* na *Trockiej* ulicy położonego. *Löffler Dentysta.*

Wolno drukować. Polimeyster Chrzastowski.

Publiczna sprzedaż.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na uzyskanie należący się dla *prowiantkiej Zwierzchności Skarbowey* summy w ilości 8,561 r. 83½ kop. assygnacyami, marowany dom *Wileńskiego* mieszkańca *żyda Eliasza Zandberga* w mieście *Wilnie* na *Żmudzkiej* ulicy pod N. 429 naydujący się, oceniony 16,367 r. 62 kop. assygnacyami w skutek *Ukazu Rządzącego Senatu* 28 listopada 1829 roku za N. 77.931 oddany na sprzedaż, z publicznych targow; a zatem życzący kupić pomieniony dom zechcą przybyć do tego Rządu na przeznaczone terminy: pierwszy 24go, drugi 26go następującego miesiąca listopada a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które późniey nastąpi w *Sankt-Petersburskich* lub *Moskiewskich* gazetach. *Septembra 13 d. 1830 roku.* *Assesor Józef Szulc.*

Sekretarz Kowalenok.

Za Naczelnika Stoła Kaetan Wierzbicki.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na uzyskanie należnych od obywatela *Trockiego* powiatu *Wrotnowskiego*, za niezwrócone przezeń do magazynu mąkę skarbową i owies z wykalkulowanych przez *prowiantką* zwierzchność do skarbu pieniędzy i innych uzyskań; przeznaczono na sprzedaż majątek tegoż *Wrotnowskiego* *Koraciszka*mi zwany, naydujący się w *Trockim* powiecie, z przynależącemi się 75 męzkiej i 66 żeńskiej płci duszami, oceniony 9,499 rub. 50 kop. srebrem, przynoszący roczney intraty 749 rub. 50 kop. także srebrem, i dla takowej sprzedaży naznaczone terminy pierwszy 27, drugi 29 dnia następującego października a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania, które późniey nastąpi w *st-petersburskich* lub *Moskiewskich* gazetach; a zatem życzący uczestniczyć w targach, zechcą przybyć na pomienione terminy do tego Rządu. *Septembra 13 dnia 1830 roku.*

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenok.

Wezwwanie Pretensorów.

3 Skutkiem nastaley w Sądzie Ziemskim Pttu *Lidzkiego* remissy, rozdział wieczysty majątku *Wersoki* między kredytorow *Antoniego*

i *Ignacego Turowiczow* determinuiący, po załatwieniu regół, iakie w pierwszym terminie czynności ułatwiać się zwykły, Sąd *Exdywizorski* z pomienionego Sądu *Ziemskiego* złożyony, że od dnia dziesiątego bieżącego miesiąca *septembra*, ciągle aż do zamknięcia Izby w namowę, w mieście *Ptowym Lidzie* kontynuować się będą, strony interessowane zawiadamia i wzywa wszelkiego tytułu pretensorow do objawienia swoich stosunkow. *Datt 1830* miesiąca *września 9* dnia.

Edward Adamowicz Prezydent *Ziem. Lidz.*

Alexander Zaleski Sędzia *Ziemski Lidzki.*

Aloizy Olszewski Sędzia *Ziemski Lidzki.*

Pisarz Sądu Ziem. Lidz. Józef Narbutt.

P o z e w.

Wedle *Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI* Samowładnącego *Całą Rossyą etc.etc.eto.*

3 *UUr. Xaweremu Packiewiczowi* Kapitanowi *woysk pol. pierwotnemu* kredytorowi, wszakże do rachunku obowiazanemu, *Michałowi Gryffinowi* Regentowi *pttu Słuckiego*, stopień rzeczzonego *Packiewicza* przybieraiącemu, *Ignacemu Henszelowi* *Maiorowi b. W. Pol., Florentemu* Sędziemu *Gran. pttu Lidz. i Pawłowi* braciom *Żórawskim, Annie Dworzeckiej* *Rott.* z dokładem opieki, *Alexandrowi Sawickiemu* Doktorowi, *Franciszce Adamowiczównie* z *Jana* rodzącej się z dokładem opieki, *Michałowi Żybertowi* Sędziemu *Gran. Oszmiań. successorom* zesztęgo *Stanisława Malinowskiego* i *Leonardowi Adamowiczowi* Sędziemu *Gran. Słonim. kredytorom*, oraz *Franciszce* *Janowskiemu* *Kom. pttu Mińskiego* debitorowi, pozew przed Sąd Głłny 2go *Departamentu Gubernii Grodzkiej* z instancyi urodzonego *Ignacego Adamowicza b. Sędziego Granicz. Lidz.* wynosi się o to: oświadczenie przez *żatł. 1830* *augusta 23* uczynione, i do akt *Ziemskich Lidzkich* wprowadzone wyiaśnia przyczyny i pobudki znaglające, *żatł. delltra* do oddania pod taxę i *exdywizyą* majątku *Łuszczkowszczyzny*, co do *żat. należy*, i tradycyi na *schedzie* w *exdywizyi UUr. Poźniakow* w *Hłuboszanach* w *Gubernii Mińskiej* w *pttcie Wilejskim*, za dług obżatł. *Franciszka Janowskiego* *Komornika* rozciugnioney, i przez *żatł. exekwowaney* — *W celu* więc skutecznienia takowej *exdywizyi* *żatłcy dellr* pozywa obżatł. przed Sąd Głłny i zakłada następne prozby: *Ante omnia* a *naznaczenia* *taxy* i *exdywizyi* na pomienione *żatł. fundusze*, *delegowania* na to urzędu z *potrzebnymi officyantami*, *przepisanania* *naznaczyć* się mającemu sądowi *reguł*, *mianowicie* w *uczynieniu* *rachunku* między *żatł. a obżatł. Packiewiczem*, toż między

dzy tymże Packiewiczem w obzał. Gryffinem, z takim zastrzeżeniem, iżby obzał. Gryffin nie więcej odbierał z funduszu żalt. satysfakcyi nad tę ilość, jaką żaltcy obzałt. Packiewiczowi, okaże się być dłużnym, z potrąceniem wszakże opłat i innych dostarczeń przez żalt. obzałt. Gryffinowi poczynionych, zabezpieczenia majątku od ruiny, i tym celem przeznaczenia nad onym administracyi osobie odpowiedzialney, zatrzymania już wszystkich processow i konwikcyow z odesłaniem onych ogólnie do tego naznaczyć się mającego sądu, z dozwoleń przypozwaniam, czy z rzeczy długu, czy z rzeczy kredytu stosunkowych osob — Wreszcie tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy proszonym będzie, z wolną poprawą żatoby.

Roku 1830 mca augusta, Woźny świadcze, iż tego pozwu w sprawie W. Ignacego Adamowicza b. Sędziego Gran. Lidz. kopiow, z tym autentykem zgodnych 5 iedną W. Michałowi Gryffinowi Regentowi powiatu Stuckiego w folwarku attynencyonalnym Łuszczkowszczyzny Hołownie zwanym w Lidzkim pttcie dnia 26, drugą W. Ignacemu Henszelowi Maiorowi b. W. Poll. w majątku Łuszczkowszczyźnie, trzecią W. Ante Dworzeckiej Rottm. w majątku Jakunie zwanym, czwartą W. Michałowi Żybertowi b. Sędziemu Gran. Oszmiań. dnia 27, piątą WJP. Alexandrowi Sawickiemu Doktorowi w Olszanach w pttcie Oszmiańskim dnia 28 wszystkie roku i męca na początku oznaczonych przed Sąd Głt. 2go Departamentu Gubernii Grodzień. oczywiście przy obecności szlachty popodawałem. Datt. ut supra.

Ignacy Kozicki Woźny pttu Lidzkiego.

Roku 1830 mca augusta 28 dnia, przed aktami Grodzkimi pttu Oszmiańskiego stawiając osobiście Woźny, wyż podpisany, iukową rellacyą podanego pozwu urzędowie zeznał. Józef Zawadzki Pisarz Grodz. pttu Oszmiań. (L. S.)

My niżej podpisujący się Woźni pttu Lidzkiego świadczymy, iż tego pozwu w sprawie W. Ignacego Adamowicza b. Sędziego Gran. Lidz. kopiow, z tym autentykem zgodnych 5, to jest: ia Kozicki kopiow trzy, 1szą W. Ignacemu Henszelowi Maiorowi b. W. Poll. w folwarku Łuszczkowszczyźnie, 2gą W. Michałowi Gryffinowi Regentowi pttu Stuckiego w folwarku attynencyonalnym Łuszczkowszczyzny Hołownie zwanym w Lidzkim pttcie podałem, 3cią W. Xaweremu Packiewiczowi Kapitanowi W. Pol. do drzwi Sądowych Ziem. Lidz. przybiłem wszystko dnia 26 augusta idącego 1830 roku, a ia Czapla kopiow dwie, iedną W. Florentemu Żurawskiemu Sędziemu Gran. Lidz. w folwarku kopcziowszczyźnie, 2gą W. Pawłowi Żórawskiemu Sędzicowi Gran. pttu Lidz. w folwarku Węłowszczyźnie w Lidzkim pttcie podałem dnia 2 7bra także idącego 1830 roku, i że takowy pozew jest przed Sąd Głt. Grodzień. 2go Departamentu, ku rozprawie na następującą kadencyą wyniesiony wszystkim oznaymiliśmy. Roku 1830 mca 7bra 7 dnia. Ignacy Kozicki Woźny pttu Lidz.

Floryan Czapla Woźny pttu Lidz.

Roku 1830 mca 7bra 7 dnia przed ak-

tami Ziem. pttu Lidz. obecnie stawiając Woźni Ignacy Kozicki i Floryan Czapla, rellacyą tego pozwu urzędowie zeznali i to swe zeznanie w księdze aktowej podpisami własnoręcznymi stwierdzili, o czém Kancellarya Ziemska pttu Lidz. poświadcza.

N. 508 (L. S.) Pisarz Sądu Ziem. pttu Lidz. Narbutt.

Roku 1830 mca 7bra 1 dnia, Woźny świadcze, iż tego pozwu kopią, z tym autentykem zgodną w sprawie W. Ignacego Adamowicza b. Sędziego Gran. pttu Lidzkiego, WJP. Franciszkowi Janowskiemu Komor. pttu Mińskiego, oczywiście w folwarku Stolkowszczyźnie w pttcie Wileyskim przed Sąd Głt. 2 Depar. Guber. Grodzień. podałem. Datt. ut supra.

Ignacy Kozicki Woźny pttu Lidz.

Roku 1830 mca 7bra 4 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemiemi pttu Wileyskiego stawiając osobiście JP. Woźny Ignacy Kozicki, takowego pozwu rellacyą urzędowie zeznał, przyjąłem.

(L. S.) N. 648. Wincenty Kiersnowski Ziemi pttu Wilej. Regent

Pozwolono drukować. Wilno 16 września 1830 roku. Cenzor Paweł Kukolnik.

Do naięcia pokoie.

3 W domu Rzeczywistej Radezynie Stanu Lachnickiej, są do naięcia rocznego od s. Michała górne i dolne pokoie ze wszelkimi wygodami.

Wolno drukować. Poliemeyster Chrzęstowski.

Sąd Exdywizorski.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie wierzycieli JW, Michała Kimbara Półkownika dawnych Woysk Polskich i Kawalera za Remissą Sądu Głównego Wileńskiego drugiego Departamentu w majątności Albrychtowie w powiecie Szawelskim położoney, odbywający się od dnia siódmego sierpnia idącego 1830 roku z uprzednich odkładow przypadtego a postanowieniem Sądu Głównego na ostateczną rozprawę zamierzonego terminu zajmując się expedyowaniem aktow, słuchaniem odbywanych głosow, oraz utatwianiem dalszych wyrok oczywiście uprzedzających czynności, z kolei po użyczeniu do dnia dwadziestego piątego praesentium czasu dla przygotowania na wniesione od stron pretensye odpowiednich głosow, wzięcie całej sprawy dla ostatecznego oney rozbioru do namowy na dniu czwartym przyszłego miesiąca oktobra idącego 1830 roku zamierzył; przed iakowym terminem ażeby odesłane po satysfakcyę do funduszu Półkownika Kimbara i przezeń do odpowiedzi powołane strony potrzebne interessu objaśnienia dopełniły dla ich wiadomości o terażniejszym swoim do majątności Albrychtowa na ostateczną rozprawę zamierzonym zjezdzie i nastąpić mającey z wyroku oczywistego na nieobjawione prawnym porządkiem stosunki amissy, niniejszą do Gazyety Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego w niej umieszczenia podaje awizacyę. 1830 roku września 6 dnia.

Pisarz Ziemi pttu Rosieńskiego Antoni Biliewicz. Sędzia Ziem. Rosień. Dyonizy Mikucki.

Sędzia Grodzki Ptu Szawelgo Kamill Rymgaytto. Regent Filip Suzin.